

VOL. X.

Kaina 3c

Vokietija prašys Franciją taikintis Sauksis svetimų šalių pagelbos

Vokietija prie bankruto Darbiečiai tikisi patekti valdžion

Vokietija tarsis su Franciją apie Ruhr kraštą

Sauksis kitų šalių pagelbos ir prašys tautų sąjungą paimiti savo kontrolėn Vokietijos finansus.

PARYŽIUS, gruodžio 13. — Iš Berlino pranešama, kad Vokietijos valdžia oficialiniai paskelbė, jog ji mano pradeti tiesiogines derybas su Franciją apie Pareinių ir Ruhr kraštą. Paskelbimas sako:

"Vokietijos valdžia tuojuas paprašys Francijos valdžios pradeti tiesiogines derybas visais liečiančiais Pareinių ir Ruhr kraštą klausimais. Vokietijos charge d'affaires už dienos kitos bus įsakta paprašyti apie tai žodžiu".

Vokietija sauksis kitų šalių.

BERLINAS, gruodžio 13. — Niekuriuose rateliuose tikimasi, kad Vokietijos valdžia neužilgo atsišauks i svetimą šalis pagelbėti jai dabartiniuose finansiniuose keblumose. Tas atsišaukimas galbut priims formą pakvietimo tautų sąjungos paimiti savo kontrolėn Vokietijos finansus.

Atsišaukimas finansinės pagelbos darosi neįsvingtinės, kadangi be jokios pagelbos Vokietija negalės išmokėti algų savo valdininkams ir turės pasiskelbti bankrutijus. Pranašaujama, kad tos dienos atitolinimui bus griebtasi aštriausiai priemonių ir bus uždėti dideli takai.

Tavo Namas

Siais metais tau butinai reikia galvoti apie savo namą. O tą darydamos, turėt kasdien sekti "NAUJIENŲ" skiltis vardu "NAMAI-ZEMĖ".

Cia surasi kokius namus kiti parduoda ir perka ir kiek moka. O gal čia užtkisi ir savo namą, ir nusipirksti jį kaip baranę. Jei turi namus pardavimui, tai paskelbęs tą svarbią žinią NAUJIENOSE susirasi lietuvi, kuris kaip tik ir laukę tokios progos.

Ai perki ar parduodi — nuolat skaityk NAUJIENŲ skiltis: NAMAI-ZEMĖ.

Ypač kad šie metai yra namų pirkimo metais.

Naujienu Konstesto vedėjas

estu Naujienu ofise kasdien dienomis, o taipgi vakarais serdomis ir subatomis. Nedėliomis gi esti nuo 12 val. iki 2 val. po piet. Visi dalyvaujančių konstesto gali jį pažymėti valandomis matyti, gauti informaciją ir išduoti jam raportus.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second Class Matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Chicago, Ill., Penktadienis, Gruodis-December 14 d., 1923

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
 PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUBLISHING CO., INC.
 1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
 Telephone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvos Dienraštis Amerikoje

437

No. 294

Darbiečiai tikisi patekti valdžion

Mano, kad Baldwin valdžia neišsilaikei ir mėnesį laiko.

LONDONAS, gr. 13. — Premero Baldwin valdžia neišsilaikei daugiau mėnesio laiko. Tai pareiškė Darbo partijos pilnomasis komitetas. Komitetas nutarė, kad partija prisimins konstitucinės progos turi bandyti nuversti dabartinę valdžią ir turi prisirengti paimiti valdžią į savo rankas, jei tas jai bus pasiulyta.

Pirmoji proga ištiks debatuose apie karaliaus kalbą, kada darbiečiai galės pasiulyti tokį priedą, kurį turės remti ir liberalai ir tada valdžia liks sumušta. Tai galės atsikitti už savaitės po parlamento susirinkimo sausio 8 d.

Kada Baldwin valdžia liks nuversta, karalius turės pakviesi J. Ramsay MacDonald sudaryti naują valdžią ir jis pakvietimą priims. Liberalams neutraliai užsilaikei, darbiečiai galės valdyti šalį nuo pušės iki metų laiko.

Tikimasi, kad darbiečiai valdžia bus labai nuosaikai, kad laimėjus liberalų paramą ir ginčiamą klausimą jieš tik tada, kada ji bus prisirengusi pasitraukti iš kokių svarbių klausimų stoti prieš višą šalį nuo visuotinės rinkimųose.

Lordas Inchcape, čiaidės laivų kompanijos prezidentas, tos laivų kompanijos sėriminku susirinkime, už protestavo prieš skelbimus, kad Darbo partijos valdžia sunaikintų šalies ekonominę padėtį. Jis sako, kad to nereikės bijotis, kadangi niekam taip nerupi šalies gerovę, kaip ji rupi algapeliams darbininkams. Todel darbininkų valdžia netik nenupuldyti šalies ekonominę padėtį, bet dar ja pakels.

Premieras Baldwin opozicija pašalinis

BERLINAS, gr. 13. — Vokietijos valdžia yra visai nusibankrutijusi ir tuojuas atsišauks i kitas šalis pagelbos, nes savieji fabrikantai ir bankai daugiau kreditų nebeduoda. Fabrikantai neduoda paskolos, kadangi mato, kad valdžia neaglēs atmokėti. Tą pripažiusta pati valdžia. Rentenmark bankas, irgi neduoda kreditų, nes tai galėtų nupuldyti naujuosius pinigus.

LONDONAS, gr. 13. — Liveryalai ir Darlo partijos vakarai nutarė prie pirmos progos balsuoti prieš konservatyvus ir priversti premierą Baldwiną rezignuoti.

Moteris jeis ministerijon

Jei Anglijos darbiečiai pateks valdžion.

LONDONAS, gr. 13. — Daily Herald, darbiečių organas, duoda supratį, kad jeigu Darbo partija išgauja valdžią, mažiausia viena moteris pateks kabinetan. Bet galut dvi ar trys moterys gaus ministerių vietas.

Laikraštis taipjau ragina, kad J. Ramsay MacDonald, jei jis bus pakviestas sudaryti valdžią, be premierystės pasiuntų ir užsienio reikalų ministeriją.

Senatas dar nesusitaikė

WASHINGTON, gruodžio 13. — Senatas vis dar neįstengė išsirinkti tarvalstijinės prekybos komiteto pirmininko ir pertraukė posėdžius iki pirmadienio, kada vėl bus pradėtas balsavimas dėl to komiteto pirmininko. Dabar gi republikonų vadovai tariasi tarp savečiai kaip salaužius LaFollette šalininkų priešinimais, kas ir neleidžia išsirinkti komiteto pirmininką. Veikiausia bus užvestos derybos su pačiais "maištininkais".

Pasisaugokite netikry dėšimkiu

Chicago netikromis dešimtdolerinėmis yra užtenkanta.

CHICAGO. — Federalinė valdžia paskelbė, kad Chicago stacių yra užtenkanta netikromis popierinėmis dešimtdolerinėmis.

Nežinoma šaka tų banknotų padėdusi mieste tukstančius ir nors keletą žmonių, jų tarpe ir lietuvių, jau tapo areštuoja, tu netikru pinigų platinimasis neapsistota. Padėtis pasidareti taip blos, kad vienos fedralinių agentų turėjo šauktis kitu miestu agentų pagelbos.

Tie pinigai esą taip gerai padaryti, kad prieši ir niekuose didelėse finansinėse įsteigose. Jis yra pamagdžiojimu Chicagos federalinio rezervo banknotų 7-G serijos. Ant banknoto yra prezidento Jacksono paveikslas ir numeriai 2-383. Bet kita banknoto pusė nėra taip vykusi: atspausdinta; žalioji pusė kartais tai per šviesi, tai vėl pertams.

Tas netikras dešimkės skeležiamai ir kituose miestuose. St. Louis areštuoja moterį su 135 netikros banknotais, o St. Paul yra viryški su 35.

Federalinių agentų betgū prisižada greitai surasti kas tuos pinigus dirba ir platina iu suimti. Bet Chicagoje jų esą paskleista už apie pusę milijono dolerių ir žmonės, žinoma, tulos pinigus žudys.

Koretz Chicage paliko savo seną motiną, kuri dabar sunukiai susirgo, pačią ir šešetą vaikų, kurie atsidurę dideliam skurde, nes jis jiems pinigų nepaliuko.

Koretz veikė vien tarp savo pajistamu ir nors jis nusuko iki \$5,000,000, nemanoma, kad skaičius nuskriaustytų žmonių viryšas 200. Niekuje jam yra davejė po kelis šimtus tukstančių dolerių. Jis neaplenkė nė vieno pažystamo. Net ir iš savo senos motinos jis išviliojo \$45,000 ir paliko ją be skatinė. Iš savo stenografinės išgirdė \$3,000. Jis nėr tai jai daves du šerus savo allejaus kompanijos, o jis pati mačiusi, kaip jis už vieną sėrą gaudaves po \$30,000.

Viena patybe yra dar ta, kad Koretz niekad niekam nesiulė ir nuskriaustę žmonės patys pas jį išpira. Savo prievagą būnų jis pradėjo varyti viryš desetkų metų. Jis tada jau buvo paskilęs advokatas, turys gera praktiką ir gyvenas gana pasituriučiai. Jis tada pradėjo pasakoti savo draugams, kad jis gauna didelį pelno iš savo viryš laukų Arizonoje. Jie pradėjo pažysti, kad ir juos jis priimtu. Ne noromis jis su tuo sutiko ir jie pradėjo gauti gana didelius reguliarinius dividendus. Sužinoję apie tai ir kiti jo draugai, ir tie išgirdė pradėjo prašytis ir juos priimti. Toki žmonių jis varę apie desetkų metų. Neseniai gi jis draugams pasisakė, kad nupirkę didelius žemės plotus Panamajo ir sutvėrė aliejaus kompaniją. Visi panorėjo joje dalyvau. Bet jis til "nenoromis" juos išleido. Paskui pasisakė, kad žemėje rasta didelius aliejaus šaltinius ir kad ta žemė nori už daug milionų dolerių pirkti Rockefelleris, bet kompanija nepareduoda, kadangi žemė yra tiek turtina aliejam, jog kompanija gali varyti bižnį visai nepaisydamas Rockefellero. Iš tos aliejaus kompanijos jis susirinko labai didelius pinigus.

Prie pabėgimo jis gerai prievagė. Susirinko kiek galima daugiausiai pinigų, išpardavę vienas vertenybes iš tik prisirodęs su žymesniais investoriais išvaziavo į Panamą apžiūrėti "aliejaus" žemės. Bet jis palydėjo juos tik iš New Yorko, kur ir pasiliuko. Už poros dienų draugai telegrafojo, kad jie negaliuti aliejaus laukų surasti. Bet telegramas Koretzo nepasiekia, kadangi jis jau buvo dingęs. Po kelius dienų išvaziavo į Chicago New Yorkan tos "kompanijos" advokatas pasitarė su Koretzu, bet ir tasis jo neranda.

Praeina dar kelios dienos iki galutinai išsitikinama, kad Koretz tikrai pabėgo ir nusinešę jų pinigus. Šoko visur jo jieškoti,

Pabėgo didelis sukčius

Išviliojo iš turtingų chicagiečių iki \$5,000,000. Per 10 metų varė panašu į Bischoffo biznį.

CHICAGO. — Policiai po visa pasaulį ieško turtingo advokato Leo Koretz, paskilbusio savo filantropių, kaičiai sukončius, kuris išviliojo iš turtingų chicagiečių nuo \$3,000,000 iki \$5,000,000 iš pabėgiant kredito. Namai jis ir raštinė buvo labai puikiai išpuostos, turėjo milžinišką knygyną, vertą šimtų tukstančių dolerių. Bet pasirodė, kad visa tai buvo paimta ant kredito ir dabar sankrovos tuos daiktus atsiemė. Net ir namas buvo tik nuomotas.

Iki šiol surasta jo turto tik už \$400,000, bet ir iš tų \$300,000 sudėjo giminės, kuriuos jis buvo jiems išdalines prieš pabėgant.

Kaip pasirodė, netik jokių alių laukų jis neturėjo, bet neturėjo ir ryžių laukų Arizonoje ir su tais laukais varė panašu į Bischoffo biznį — nuo vienu iki kitiems duoti. Bet jis nežadėjo ir nemokėjo dolerio, už dolerį, kaip kad darė kiti spehninkai, tad jis ištengė ir tai su dideliu pelnu sau varyti biznį per desetkų metų.

Koretz Chicage paliko savo seną motiną, kuri dabar sunukiai susirgo, pačią ir šešetą vaikų, kurie atsidurę dideliam skurde, nes jis jiems pinigų nepaliuko.

Koretz veikė vien tarp savo pajistamu ir nors jis nusuko iki \$5,000,000, nemanoma, kad skaičius nuskriaustytų žmonių viryšas 200. Niekuje jam yra davejė po kelis šimtus tukstančių dolerių. Jis neaplenkė nė vieno pažystamo. Net ir iš savo senos motinos jis išviliojo \$45,000 ir paliko ją be skatinė. Iš savo stenografinės išgirdė \$3,000. Jis nėr tai jai daves du šerus savo allejaus kompanijos, o jis pati mačiusi, kaip jis už vieną sėrą gaudaves po \$30,000.

Viena patybe yra dar ta, kad Koretz niekad niekam nesiulė ir nuskriaustę žmonės patys pas jį išpira. Savo prievagą būnų jis pradėjo varyti viryš desetkų metų. Jis tada jau buvo paskilęs advokatas, turys gera praktiką ir gyvenas gana pasituriučiai. Jis tada pradėjo pasakoti savo draugams, kad jis gauna didelį pelno iš savo viryš laukų Arizonoje. Jie pradėjo pažysti, kad ir juos jis priimtu. Ne noromis jis su tuo sutiko ir jie pradėjo gauti gana didelius reguliarinius dividendus. Sužinoję apie tai ir kiti jo draugai, ir tie išgirdė pradėjo prašytis ir juos priimti. Toki žmonių jis varę apie desetkų metų. Neseniai gi jis draugams pasisakė, kad nupirkę didelius žemės plotus Panamajo ir sutvėrė aliejaus kompaniją. Visi panorėjo joje dalyvau. Bet jis til "nenoromis" juos išleido. Paskui pasisakė, kad žemėje rasta didelius aliejaus šaltinius ir kad ta žemė nori už daug milionų dolerių pirkти Rockefelleris. Iš tos aliejaus kompanijos jis susirinko labai didelius pinigus.

Prie pabėgimo jis gerai prievagė. Susirinko kiek galima daugiausiai pinigų, išpardavę vienas vertenybes iš tik prisirodęs su žymesniais investoriais išvaziavo į Panamą apžiūrėti "aliejaus" žemės. Bet jis palydėjo juos tik iš New Yorko, kur ir pasiliuko. Už poros dienų draugai telegrafojo, kad jie negaliuti aliejaus laukų surasti. Bet telegramas Koretzo nepasiekia, kadangi jis jau buvo dingęs. Po kelius dienų išvaziavo į Chicago New Yorkan tos "kompanijos" advokatas pasitarė su Koretzu, bet ir tasis jo neranda.

Praeina dar kelios dienos iki galutinai išsitikinama, kad Koretz tikrai pabėgo ir nusinešę jų pinigus. Šoko visur jo jieškoti,

bet kur tau lauke veja pagausi. Prieš pabėgant iš New Yorko jis dar parsintę Chicagone savo drabužius ir už \$75,000 brangmenus, kurie, kaip pasirodė, buvo pirkti ant kredito. Namai jis ir raštinė buvo labai puikiai išpuostos, turėjo milžinišką knygyną, vertą šimtų tukstančių dolerių. Bet pasirodė, kad visa tai buvo paimta ant kredito ir dabar sankrovos tuos daiktus atsiemė. Net ir namas buvo tik nuomotas.

Pats Obregonas išvijo vadovauti kariuomenei. Sušaudė valdžios generolą.

NOGALES, Ariz., gr. 13. — Sukilėliai Man

KORESPONDENCIJOS

Cleveland, Ohio

IS SLA. 14 kuopos susirinkimo.

Gruodžio 6 d. Lietuviai sveitainėje įvyko SLA. 14 kuopos priešmetinis susirinkimas. Dalyavo apie 100 narių. Mat nariai buvo kviečiami atvirėmis, tai viena, o antra — musu "kairiųjų" noras užvaldyti Susivienijimą, nors jų yra nepalyginama mažuma. Ir šiam susirinkime jie savo šalininku turėjo apie tryliką ar penkioliką, ką parodo balsai paduoti nominuojant Centro valdybą. Susiriedami gyre savo sąrašą sakydami, kad tik vieni darbininkai (suparsk: komunistai) gali teisingai vesti draugijos reikalus. Bet nabagai mažai pelnė — savo sąrašui gavo nelaimingą skaitlinę 18, išskyrus Dunduli, kuris gavo 15 balsų. Daugiausiai balsų gavo: pirm. S. Gegužis 34 bals., pirm. padėj. Mikolaicius 32, sekret. P. Jurgeliūtė 39, ižd. T. Paukštis 35, iždo globėjai: Danielius 31 ir širvynas 30. Daktarų kvotėju — Klimas 32 balsus.

Nors susirinkime dalyavo apie šimtas narių, bet nominacijų laiku buvo likę tik apie 60. Susirinkimas užsėstė gana ilgai ir daug narių išvaikijo nesulaukę nominacijų.

I kuopos valdybą išrinkti visi gana rimti žmonės. Valdybą pateko rodos tiki vienas komunistas, tai buvęs šiu metu pirmininkas — iždo globėjö vieton.

Reikia pažymeti, kad kai nariai laiko sau už garbe buti kuopos valdyboje, nors mažiausios naudos kuopai, nė paimam Susivienijimui nedaro. Pavydžiu, buvęs kuopos organizatorius A. Naunčikas nors praeitais metais priašę tik vieną nari, bet palaike savo kanidatūrą išsmygt. Jo vieton betri išrinkta J. Martinaitis.

Iš komisijos raporto paaiškėjo, kad kuopo rengia vakarų ateinančių metų kovo 2 dieną. Bus vadinama "Lapkus", trijų veiksmų komedija.

Vertėti nariams visados lankytis į susirinkimus, tai visokiem Bimbala nebutų vieštos ir laiko triukšmų kelti.

—Dovydas No. 2.

Grand Rapids, Mich.

Katalikai, tautininkai ir komunitai.

Bus jau daugiau kaip metai laiko kaip lietuvių darbininkai katalikai pradėjo statyti bažnyčią, kuri kainuoja suvirkšun aštuoniadesimt (80,000) tuksčiantių dolerių. Kadangi parapijos yra labai daug apie kokių triūmumus, tai aišku, kad jie pasiūmė neštis sunkiai naštą ant savo pečių. Vargšai žmonelai rengia visokias pramogas, kad tik daugiau dolerių surinkus bažnyteli, dirba prakaituoja dieną naktį, o tėvelis už tai ne kaip jiems atsilygina. Dar 1919 metais kunigas Deksnis važinėdamas po fabrikus agitavo tuos pačius parapijonis, kad jie neprasytūt didesnės algos, nes, girdi, fabrikai jums duodą tiek, kiek gal...

Gruodžio 4 dieną buvo Švento Jurgio Draugijos metinis susirinkimas. Per paskutinius kelis metus draugija buvo valdoma tautininkai, o kada tautininkai nelabai poteriau, tai jie ir bažnyčia nedaug rupinas, ir draugija naujai statomai bažnyčiai nieko nedavę, kas, žinoma, labai nepatinkai kungiui Deksnui. O kadangi draugija turėti nuosavą sveitainę ir nebologai stovi pinigų, tai kunigas suorganizavo iš tikimetus parapijonus, kad jie paimtu virš draugijos ir uždraustų kas dušių ganytojui nepatinka, bent, kad sveitainė nebutų išnuomojama prakalbos, kur ku-

nigo supratimu griaunamas tikėjimas. Tam pritarė ir kai kuri tautininkai; todėl katalikai laimėjo. Buvo renkama valdyba ateinantiems metams, ir čia vietas užėmė jau vieni katalikai. Šitame dalyke padėjo katalikams puose tuzino komunitėliu, kur yra draugijos sulinė.

Gruodžio 5 dieną vienos komunitėlių buvo parkvieta biauraburni Pruseikų sakty prakalbos. Šis yra lyderis kaip paprastai nieko gera nepasakė, tik purvas drapstė "Naujinės" ir jų vedės Jurgelionis ir Grigaitis, taip pat "Keleivio" redaktorių Michelsoną. Tuomi ir pabaigė. Mat jis dar neužmiršo pirmiau gauatos lekejios, kur buvo skaudžiai supliktas su klausimais, todėl si kartą pabaigė ir pabėgo.

— Sturmias.

Indiana Harbor, Ind.

Dvejos prakalbos.

Gruodžio 9 d. įvyko SLA. 14 kuopos prakalbos. Kalbėtojai buvo Adv. Kl. Jurgelionis ir Dr. A. L. Graičiunas, chicagiečiai. Nors buvo skelbta, kad tik Kl. Jurgelionis kalbės, bet jis atsižež ir Dr. A. L. Graičiunas. Kaip sakoma, juo daugiau kalbėtoju, tuo įdomesnės prakalbos, nes kieviens kalbėtojas vis ką nors nauja pasako.

Pirma kalbėjo Dr. Graičiunas, — labai gražiai papasakoję apie mokslo, sveikatą, ir aušinimą vaiku. Sakė, kad mokslas lošia svarbiausiai roli visaime kame, bet mokslo nieko negalima daryti; tiesa, kad mokyti žmonės mirštą jaunesni, tai del to, kad jie persidirba. Tokius labai gražiai nupasakojo apie šeimynišką gyvenimą.

Baigdamas ragino visus, kurie da nėra prisirašę prie SLA., kad tuo prisirašyti ir butų geri SLA. nariai.

Adv. K. Jurgelionis buvo antras kalbėtojas. Apie jį nėra ko daug sakyt, tai toks kalbėtojas, kuris moka taip gerai, lengvai žmogui išpasakoti, kačio kalbos negalima užmiršti per ilgą laiką. Jis nešukauja, nebėgoja ant pagrindų kaip anie "smarkieji", bet rimtai pasakoja tą, ką jis tikrai žino.

Publikos įtuvo, nemažai, bet daugiaus buvo moterų ir mažų vaikų negu vyru, ir del to salėje buvo užimo ir bildėjio.

čuno adresu. Beto dar Dr. Graičunas ir Adv. Kl. Jurgelionis žadėjo atvažiuoti pas mus su Mokslo Draugų paskaitomis.

* * *

Antros prakalbos tą pačią dieną rengė "tai mes". Kas yra tie "mes", sunku man butu pasakyti. Aš čia noriu paminėti "pirminkino" kalbą ir pradėjimą prakalbų. Šitas "pirminkinas" užbugės ant pagrindų rankas spaustomas pradeda kalbėti: — matai gerbiame, vežk, vadinas mes surengėme prakalbas, vadinas publicos labai daug. Vadinas atleiskit, kad pasivilinome, ba keliu nežinome kur atvažiuoti, vadinas supliktas su klausimais, todėl si kartą pabaigė ir pabėgo...

Turėjo prasidėti 6:00 v. v., o pradėjo 7:30. Ir nuostabu, kad tas vyrukas pats samdė svetainę, patęskelbė prakalbas, ir pasakoja, kad nežinės kur randasi Ind. Harbor...

Pirma buvo pristatyta kalbėtojai Matas Zujus. Matyt kalbėtojas yra mėgėjas laikraščių, nes jo visai kalba remini senomis laikraščių žiniomis apie Lietuvą. Bet reikia atiduoti jam kreditas, kad jis nieko neužspūdinėjo, ir akilai negyrė Lietuvos. Sakė, kad Lietuvos kol kar dar nėra gera, kad yra daug bloga ir kad tas blygas reikia taisyti.

Antras kalbėjo V. M. Stulpinas. Tas nieko ypatingo nepasakė, tik ragino žmones pirkti Prekybos Bendrovės akcijų. Be to sakė, kad lietuvių, kurie važiuoja Lietuvą su didesniu kapitalu ir nori ten ką nuveikti, tik nežino kokio biznio imtis ir kai pradeti, geriaus padarytų jei dėtusi prie kokių nors bendrovii.

Publikos įtuvo, nemažai, bet daugiaus buvo moterų ir mažų vaikų negu vyru, ir del to salėje buvo užimo ir bildėjio.

— Harburietis.

Ar jūs žinote, kad

Pietinė daly Pacifiko, į vakarus nuo Patagonia, ten yra tikras jurū dezertas, kuriamo yra keletas farmų marių gyventojų, kur whales ir sharks labai tankiai mirštā iš bado, nes negali išesti lauk. Ar jūs žinote, kad 20 Helmar Turkisku cigaretių kainuoja nedaugiau, negu 20 paprastų ir jie yra daug slyki vertesi.

PRANEŠIMAS Lietuviam. Atidariau Jewelry krautuv ant Bridgeport, Esu patires taisyme visokų laikradžių ir parduodau naujus. Kam reikia naujų laikrodžio ar seno sutaisyti atsilankykite pas mane, o pataraujau kuo geriausia.

Anton Kazatis,
758 W. 35 St. keli žinksniai nuo
Halsted Str.

LAIKYK SAVO KUNĄ STIPRIU

Laikyti kūną stipriu, yra pirmutinė jusų užduotis. Daugelis yra nupuldė kuno jėgą tik dėl paprassto apsilieidimo.

SCOTT'S EMULSION

yra tyras maisto-tonikas, kuris palaiko sveikatą budavojančias kokybes padedančias užlaikyti jusų kūną stipriu. Nekaičiau daugelis tonikų, Scott's Emulsion neturi alkoholio — kožnas lašelis gelbsti buda-vot jus.

Scott & Bowne, Bloomfield, N. J.

23-90

Tel. Blvd. 3138

M. Woitkewich
BANIS
AKUŠERKA

Turi patyrimus.
Pasekmėmingai patarnauju moterims prie gindymo liekvienu namams atsikimti. Teikiu ypatiška prižiūrėjimą. Duodau patarimų moterims ir merginoms dy-

3113 South

Halsted St.

DR. HERZMAN
— I S R U S I J O S —

Geral lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akūnėlis.

gydo staigias ir chronikas ligas vyru, moterų ir vaikų pagal naujus metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisai ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

VALANDOS: Nuo 10—12 plst., ir nuo 6 iki 7:30 val. vakara.

Dienomis: Canal 3110. Nakti Drexel 0950 Boulevard 4136

3410 So. Halsted St.
Val.: 9—10 A. M. ir po 8 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoja 16 metų
Ofisai 4729 So. Ashland Ave., 2 Iibus Chicago, Illinois.

Specialistas džiūvos Moterų. Vyriškų ir Vaikų ligų.

OPISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po pietu ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 2 iki 4 valandos ryte iki 1 val. po pietu. Telefonas Drexel 2888

Telephone Yards 0994

DR. MAURICE KAHN
4631 So. Ashland Ave.

Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietu, 7 iki 9 val. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN
Specialistas moterys ligų 1724 S. Loomis, kampos 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietu ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912

DR. S. A. BRENTA
Ofiso valandos:
9 iki 12, iki 3 diena,
ir 6:30 iki 9:30 val.

4608 S. Ashland Ave.,
netoli 46th St., Chicago, Ill.

Tel. Boulevard 6587

DR. MARYA
DOWIAT—SASS
1707 W. 47th St.

Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietu.

Jei abejoji skimis, pasitekink
Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6467
Kampos 47-th Street
2-ros lubobis

DR. M. ŽILVITIS,
DENTISTAS
4193 Archer Ave.

9 iki 9 val. kandien
nedėlio 9 iki 12
Telefonas Lafayette 6061

Rezidencijos tel. Van Buren 0234
Ofiso tel. Boulevard 9698

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterų. Vyriškų.
Vakų ir visų chromikų ligų
Ofisai: 3335 So. Halsted St., Chicago.
Valandos: 10—12 ryto
ryte ir nuo 7 iki 8 val. vak.
1824 Wabansia Ave.
Humboldt 1098

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

Telephone Yards 1939

DR. P. G. WIEGNER

Privalomis valandos nuo 8 iki 12
ryte ir nuo 7 iki 8 val. vak.
3325 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 5884

DR. A. M. T. STRIKOL'S

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Office Hours: 10 iki 12 plst.
5 iki 7 val.
Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUŠKA

PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.

Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave.
2 iki 4 po pietu
Tel. Lafayette 0088

Rezidencijos tel. Van Buren 0234
Ofiso tel. Boulevard 9698

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos: 11 iki 4 po piet.
6 iki 9 valakro

Nedėliomis 6 išėjimas yra uždarytas

1821 So. Halsted St.,
Kampos 18 ir Halsted St.

Canal 0257
Naktinis Tel. Canal 2118

DR. V. A. ŠIMKUS

Lietuviai Daktarai

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday, by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Migratis

1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
8c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kaedien, išskiriama
sekundiniuose. Eddie Naujienos Ban-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — paštai:

Mėnams	\$8.00
Pusė metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesui	.75

Chicagoje per nedidelęs:
Vienu kopija

2c	
Savaitai	18c
Mėnesiu	75c

Suvilnytose Valstijose, ne Chicagoje,
paštai:

Mėnams	\$7.00
Pusė metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose
(Atspūgia)

Mėnams	\$8.00
Pusė metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti paštą Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Meksikos revoliucija.

Meksikoje vėl revoliucija. Laikraščiai pilni žinių apie sukilėlių maršavimą sostinės link. Mažai arba ir visai nerašoma apie tos revoliucijos priežastis. Tą dalyką kapitalistų laikraščiai bando užtyleti. Tilk retkarčiais jie per pusę lypu praneša, jog sukilėlių vadinas De La Huerta esą pasiryžęs išgelbēti Meksiką nuo "bolševikiškos" Obregono valdžios.

Akyvaizdoje tų faktų tat pravartu pažvelgti į tikrasias tos revoliucijos priežastis.

Tuo po to, kai Amerikos valdžia pripažino Meksiką, prez. Obregon pareiškė, jog jis niekuomet nesutikęs ir nesutiksias, kad šalies konstitucija butų pakeista, idant patenkinus kapitalistų užmačias. Bet tuo pačiu laiku atžagareivį klika, matomai, susiprato su užsienio bankininkais del Meksikos konstitucijos 27 ir 123 skyrių.

To susipratimo branduolys paaškėjo iškilus debatams Meksikos parlamente. Svetimi kapitalistai norėjo turėti liuosas rankas naujodimui Meksikos žmoniui. Bet jiems skersai kelią stovėjo šalies konstitucija, kuri gerokai apkarpo ju privilegijas. Jiems norėjosi taipgi panaikinti aštuonių valandų darbo dieną, minimum algą ir kitus patvarumus, kuriais apsaugoja Meksikos darbininkai nuo kapitalistų savivaliavimo.

Meksikos dvarininkų troškmai sutapo su užsienio kapitalistų troškima. Parlamente per savo atstovus jie ėmė daryti spaudimą prez. Obregoną, kad butu pakeisti konstitucijos 27 ir 123 skyriai. Opozicijai prieš Obregoną vadovavo De La Huerta.

Atžagareiviu atakos prieš konstituciją nepavyko nei kongrese, nei senate, nei auksčiausiam teisme. Bet bo feder.

De La Huerta nerimo. Meksikos prezidento rinkimams besiartinant, ukininkai ir darbininkai išsirinko kandidatu į prezidentus gen. Calles.

Reakcionieriai suprato, jog jų kandidatas De La Huerta rinkimuose neišveniamai bus sumuštas. Gi vadinamas ukininkų ir darbininkų bolševikais Meksikoje nedaro jokios įtakos į žmones. Užtat reakcionieriai stvėrėsi tokį pat imonių, kurios sekmingai yra vartojamos Chinijoje.

Jie papirkо Meksikos "generolus" ir jų sekėjus, kad tie pradėtu prieš Obregoną ir gen. Calles revoliuciją kelti. Mat, jeigu jie negali teisingu budu rinkimus laimeti, tai reikia nedaleisti tiems rinkimams ivykinti.

Tokia tai yra dabartinė Meksikos revoliucija. Net kai kurie kapitalistų laikraščiai sako, jog De La Huerta pradėjęs revoliucija be jokios svarbių priežasties. Gi faktas yra tas, jog ta revoliucija tapo pradėti tikslu pavergti Meksikos darbo žmones ir iškintyti juos į užsienio kapitalistų pngą.

Lietuvos komunistų padėtis

Kaunas, ("L. Žin.") — Gauromis žiomis iš patikimų šaltinių, pastaruoju laiku buvo ikykės Lietuvos Komunistų lyderių finansus ir padaryti rinkliavas spaudos ir politinių kalinių naujai.

Permaža prisilaikoma konspiracijos, kas padaugina atidengimų skaičių ir mažina Komosmo autoritetą.

Tokia tai padėtis Komunistų darbuotojų Lietuvoje. Nors pastaruoju metu komunistų buvo tartasi kaip pataisyti savo partijos nusmukusia padėti, bet ir čia jiems nepavyko, nes Vidaus Reikalų Ministerija sulaukusi atatinkamo momento įvairoje Lietuvos vietose suareštavo keiliaus užsivilysčių bolševikų ir tuo budu musų komunistų judejimas turės bent kuriam laikui visai apmirti.

X.

Pagrindinė šito viso priežastis esanti komunistų organizacijų silpnumas, nutolimas į nuo masių, nemokėjimas pagauti masių pulsa ir prie jų prisartinti, nemokėjimas vesti kampaniją (kovos) ir vadovauti dargi tokiems politiniams judėjimams, kaip prieš susidėjimą su Lenkija.

Vieno darbininkų fronto takto kai daug kliudė netikės komunų partijos organizacijų pastatydamas. Kom. partinės, o taipgi profesinės organizacijos turinčios buti sudarytos gambovos principu einant, tuomet kom. partijos jačiekos kasdieniam savo darbe suksis tų gambybių (fabrikų, dirbtuvų, dvarelių ir kt.) darbininkų masių tarpe.

Vykiant vieno fronto obalsi Klaipėdos krašte reikia kreiptis į viesos darbininkų organizacijas siulant bendrus žygius daryti statant ekonominius, politinius ir tautinius (prieš vokiečius) kalbos persekiomą ir kt.) reikalavimus.

Tiek tai apie vieno darbininkų fronto sudarymą.

Komunistai savo komunistinė jaunuomenės sajungą vadina rusiškai "Komsomolu" ir šiaip apibudina jo padėtį dabartiniu metu.

Komsomolas esas nusitolinės nuo darbininkų masių.

Ryšiai su kaimu beveik visai pasimete.

Tarp besimokinančios jaunuomenės nedavomas joks sistematizingas darbas.

Perdaug maža rupintasi išleisti lietuvių kalba rašty.

Permaža kreipta domės, kad pagerinti finansus ir padaryti rinkliavas spaudos ir politinių kalinių naujai.

Išmokin galų gale gerbti nors žmogų ir tuomet savaime nuskratymė chamo vardo.

— Klajunas.

— Klaipėdos, Čepinskis, nepatinka visi ne jų mokslo žmonės, ir delto negaleidami kulturingos kovos vesti, jie griebiasi chamizmo. 4 lapkričio čia buvo gerb. Herbačevskio paskaita temoje "Dvasia be vietas". Jo paskaita, žinoma savotiška — su raganomis ir vaidinuokliais, vienos yra tai mokslo žmogaus nuomonė į kaip toki — gerbina. Jos gali neprimiti, gali neuzirsti, bet ne chamiškai ponuoti jai. Baigus Herbačevskiu savo temą, buvo apšiai rimtų klausimų, i kuriuos jis atsakinėjo; vienos koks tai, matyt, be išskelimo subjektas atsistojęs į tarpo kunigo Mažanavičiaus ir pono Petraičio, pasivelijęs sau klausant juoktis, užklaušę tokiu chamišku tonu ir taip kvailo dalyko, kad to ir kaimo bernas niekuomet nepadarlys. Kalbėtojas tinkamai, žinoma, atsakė — kad jo protas purvinas. Ponas gi vietinės Seminarijos direktorius Orlauskis, nors ne visai garsiai, tečiau priklausio iš viesos kalbėtojui žodžius, kas kaip auklėjimo ištakos vedyvai ir intelligenti irgi neleistina Galop, matyt, iš kurių šnipukų — ateitininkų atsirado toks klausimas ir dagi rusų kalba parašytas, kad, girdi, kiek kalbėtojas gausias už tokius plepalus... Paskui apie lenkų pažiura į Lietuvą. I ši klausimą atsakant gerb. kalbėtojas buvo kelis kartus pertrauktas triukšmingu publikos delnu plojimu, nes jis pasakė teisybę, kad kol kunigai valdydys Lietuvą, ir jei ilgai valdydys, tai lenkai beabėjo su jais susitars, kai geri katalikai.

Išmokin galų gale gerbti nors žmogų ir tuomet savaime nuskratymė chamo vardo.

— Klajunas.

— Prof. K. Buga,

— Prof. Iz. Tamošaitis.

— Kun. P. Dogelis.

— Kan. Tumas Valžigantas.

— Prof. prel. A. Dambrauskas.

— Mykolas Biržiška,

— didelis kinematografo

mėgėjas ir šalininkas.

— Justinas Strimaitis.

— Ant. Bružas.

— Prof. K. Buga,

— Prof. Iz. Tamošaitis.

— Gyd. kap. Petraitis Med.

— Korporacijos "Fraternitas Lithuaniae" Pirminkas.

— Prof. Pr. Dovydaitis.

— A. Varnas.

— Jonas Rinkevičius.

— Vyr. leit. Kepalas.

— A. Vireliunas.

— Inž. A. Kondrotas.

— Matas Šalčius.

— (permutiniame laiske buvo išvardyta keletas asmenų ir Poliklinikos personalo) paklauso, ar maną lituvių moktai reikalaujama suma. Cia pat parodė legitimaciją, defensivos vardu išduota, tik pavadės nenorėjo išskelti alkštę, ir ją pirštai uždengė. Pridurė dar, jog prie to laisko autorų jis neprigulė, ir tik jų paprašytas atėjės pasiteirauti.

Laikose pažymėta du daikų: viena, pretendavimas paširodymui turint tikrą informaciją, pažymėjus gana tiksliai nurodyta išvardytų asmenų eilėnamas pareigos ir adresai ir antra, kai kurie lituanizmą (kaip ir lietuviu rašytą). Sugretinus šiuos ir dar kitus faktus, vėliau palaibėtoje patys įtariame asmenis dalyvavimus štame sintaže.

Pradėjus tiems šantažistams akipliškai budu listi prie įstaigų ir asmenių, buvo nutarta pranešti apie tai kriminalinei policijai, ištelkiant gautuosis laikus. Bet tariamės klausimai neprigulė.

Pradėjus klausimai atsispaudinti ši musų šauksmo balsą.

Prof. M. Reinys.

Gyd. gen. leit. Nagevičius.

J. Vokietaitis.

Kan. Juoz. Stakauskas.

Kun. P. Dogelis.

Kan. Tumas Valžigantas.

Prof. prel. A. Dambrauskas.

Mykolas Biržiška,

didelis kinematografo

mėgėjas ir šalininkas.

Justinas Strimaitis.

Ant. Bružas.

Prof. K. Buga,

Prof. Iz. Tamošaitis.

Gyd. kap. Petraitis Med.

Korporacijos "Fraternitas Lithuaniae" Pirminkas.

Prof. Pr. Dovydaitis.

A. Varnas.

Jonas Rinkevičius.

Vyr. leit. Kepalas.

A. Vireliunas.

Inž. A. Kondrotas.

Matas Šalčius.

— (permutiniame laiske buvo išvardyta keletas asmenų ir Poliklinikos personalo) paklauso, ar maną lituvių moktai reikalaujama suma. Cia pat parodė legitimaciją, defensivos vardu išduota, tik pavadės nenorėjo išskelti alkštę, ir ją pirštai uždengė. Pridurė dar, jog prie to laisko autorų jis neprigulė, ir tik jų paprašytas atėjės pasiteirauti.

Laikose pažymėta du daikų: viena, pretendavimas paširodymui turint tikrą informaciją, pažymėjus gana tiksliai nurodyta išvardytų asmenų eilėnamas pareigos ir adresai ir antra, kai kurie lituanizmą (kaip ir lietuviu rašytą). Sugretinus šiuos ir dar kitus faktus, vėliau palaibėtoje patys įtariame asmenis dalyvavimus štame sintaže.

Pradėjus tiems šantažistams akipliškai budu listi prie įstaigų ir asmenių, buvo nutarta pranešti apie tai kriminalinei policijai, ištelkiant gautuosis laikus. Bet tariamės klausimai neprigulė.

Pradėjus klausimai atsispaudinti ši musų šauksmo balsą.

Prof. M. Reinys.

Iš Mokslo Srities

Senovės Egypto civilizacija

Dabartinis susiinteresavimas Egyptu.

Dei priežasties pernai atrastojo Senovės Egypto valdo Tutankhameno kapo, kuris išbuvo nepaliestas tokiam išpuose ir įrengime, kaip kad jis buvo kada tą valdono paladojame, keletą tukstančių metų atgalios, šiandien visoje pasaulio spaudoje duodama labai daug aprašymų apie tą ką ypatinėtai ir apie Egyptą abelni. Tas kapas su daugybė brangiu dailiktu ir tos gadynės įvairiu rakantru tikrai labai žingendus. Jame galima matyti kokie rakandai buvo naudojami, kaip ir iš ko jie buvo padaryti. Tas kapas duodė atvaizdinimą tos senos gadynės žmonių gyvenimo.

Tutankhameno kapo atradimas yra turtingiausis, kokis musų gadyne buvo rastas, bet tai nėra vienintelis. Daugybė karalių ir valdininkų kapų tapo atidengta tirinėtoju bėgyje pastarajų 150 metų. Iš kapuose esančių liekanų turi patiriamą apie senovės Egypto žmonių civilizaciją ir kultūrą. Nė viena iš kitų senovės šalių, kurios gyvavo laike Senovės Egypto buvimo, nėra paliekai taip daug tikrų liekanų kaip kad Egyptas.

Tas paeina iš to, kad Egypto oras labai sausas ir paliktėji parinklai labai gerai ir ilgai užsiliko. Salyse, kur daug liečiai ir drėgnumo, ten paliktoios liekanos greit supusta, arba apauga krumais ir medžiais. Taip va, Meksikoje, kur gamta gausi greitu ir trašiu augmeniu augimui, ten likusios gana aukštai civilizacijoje stovėjusių Azeikų miestų ir palocių liekanos iki kelių dešimtis metų po to kai ispanai juos išgrėvė, taip apaugo giriomis, kad daug jų vienai nebeigudė rasti. Daikta, kaip va mediniai rakandai arba audekliniai dalykai prie tokius aplinkybių greit supusta ir nepaliekai jokių ženklių.

Nežiurint kad Egyptas gana žingedi šalis ir šiandien, bet musų visuomenėje gana mažai žmonių randasi kurie šiek tiek daugiau apie tą šalį žinoti. Kai kurie, ypatangi lankusieji mokyklas pamena, kad Egyptas tai šalis šiaurinėje Afrikoje ir turi apie suvirš 10,000,000 (sulyg 1917 metų statistika) tai buvo 12,750,000) gyventojų. Kad Egyptas turėjo gana aukštą civilizaciją, kuomet visoje Europoje da buvo barbarizmas, — visa tai nedaugelui žmonių žinoma. Taigi, kad ir labai trumppai, yra verta susipažinti su tos šalies geografija, istorija ir jos praeities nuveikimais.

Šalies geografiniai ruožai.

Egyptas randasi Afrikos šiaur-rytinėje kampe. Iš šiaurėjų jį apiplauna Viduržemiu Jūrės, iš rytu jį įveria Sinajaus pustynė ir Raudonosios Jūrės, iš pietų Anglo-Egypto Sudanas, iš vakaru Francijos Sachara. Visa šalis užima 363,181 ketvirtainių angliskų mylių. Bet iš to ploto suvirš 29/30 dalys yra smiltynų pustynės, apdirbimui netinkamos. Žmonių išsilaikejant tinkamos žemės randasi tiktais 12,000 ketvirtainių mylių, tai yra tiktais 4/5 dalis tokio ploto, koki užemė senoji Kauno rėdyba. Ir ant to mažo ploto gyvena suvirš 12 milijonų žmonių!

Tasai žmonėms gyventi tinka mas plotas, tai klonis, kuriuo bėga Nilas upė. Tasai klonis iš rytu ir vakaru įvertas aukštūkrantu, susidedančiu iš smiltainio akmens, vietomis pasiekiančiu apie 2,000 pagū aukštumą. Tie krantai pasidare iš Nilos išgraužimo sau dabartino klonio per Sacharos pustynę. Patysi klonis siauras: vietomis jis siauresnis kaip pusę mylios, o kitose vietoje siekia iki 30 mylių platumą. Tiktais kur Nilas upė pasidalina į rankoves, tai

Albertas Udras.

yra prie jos deltos, tasai klonis pasidaro ižymiai platesnis. Nuo Nilos deltos aukštyn, pietų link, per 800 mylių teisiasi tasai siauras klonis.

Nilas upė turi apie 3,700 mylių ilgio, iš kurio ji apie 900 mylių save paskutinės kelionės į Viduržemiu Jūres atlieka per Egypto teritoriją. Kas metais birželio mėnesyje Nilas upė pradeda tvinti ir apie pirmą spalio ji esti užlejusi visą klonį, kuris tada atrodo tarsi kokia ilga jurių pertaka. Tiktais kaimai ir miestai pastatyti augstesnėse vietose lieka neapsėtini, ir atrodo kaip kokios salutės. Nuo pradžios spalio mėnesio vanduo pradeda slugti ir pabaigė lapkričio visas klonis vėl sausas. Upė savo užlejimu metu iškėlė gerai išmirkima žemę, bet da palieka ant jos iš kahų atnešamą mineralinę trąšą, ir padaro visą klonį labai derlingą. Tasai upės užtvinimas įvyksta del didelių lietu ir tirpstančių sniegų kalnuose, per kuriuos ji bėga iš pradžių. Pačiam Egypte, išskyrus pačią šiaurinę jurinę uostą, liefaus kaip ir nėra. Jeigu lyja, tai labai retai ir visai neužtektinai augalamas palakyti. Kad išauginti javus ir vaisius, laukai ir daržai laistomi per visą augimo laiką. Tuokslu visas klonis išvagotas kanaus.

Istoriniai ruožai.

Ačiu šalies dideliam derlingumi, žmonės apsigyveno joje labai, labai žiloje senovėje. Egyptas tai viena iš šalių, kur civilizacija pirmiausiai prasidėjo. Jau apie 5,000 metų pirm Kr. Kristaus ten žmonės žinojo, kaip gaminti puodus, austi, kanalus pravesti laukų ir daržų laistymui, bet metalų vartojimo nežinojo. Žmonės gyvено iš nendrių statytose arba molio drėbtose buveinėse, šalį valdė išvairus savarankiai valdininkai.

Via Šalis tapo sujungta po viena centralizuota karalystės valdžia apie 4,500 metų pirm Kr. Visa senovės Egypto istorija skaidoma į tris laikotarpis, vadinančius imperijomis. Senios imperijos laikotarpis rokuojamas aplamai nuo 4,500 iki 2,600 metų pirm Kr. Iš pradžioje, pirmutinius /1,600 metų valdė centralizuota valdžia ir Šalis pasiekė savo didžiausio laikotarpio didybės ir tuošnumo apie 3,000 metus pirm Kr. Po tam centralinės valdžios galia pradėjo žlugti, išivyravo išvairus lokalinius dvarininkus.

Didžiausias atradimas, kokis buvo žmonijos istorijoje po ugnes atradimo, kas atsikito apie 50,000 metų pirm Kr., buvo išmokinamas vartoti metalus. Egyptiečiai vartojo varį kur kas anksčiau negu 4,000 metų pirm Kr. Varį jie užtiko Sinojaus pustyne. Kad padaruis varį kitesni, prie jo primaišydavo cino ir gaudavavo žalvarį, iš kurio gaminavo išvairius įrankius. Žalvarjų mokėdavo taip igrūdinti, kad jis budavo taip kietas, kaip šiu dienų plienas. Tokių kietai grūdintų įrankių pagalba jie galėjo apdirbti kiečiausius akmenis, kaip vidorita.

Jie taipgi atrado kaip gaminanti stiklą, ir šiandien išvairiuose atrastuose kapuose randama išvairių, gražiausiai spalvų stiklinių daiktų: bonkų, vazų, dėžių, karolių, ir panasa.

Juuj lininiai audeklai taip pui- kiai nuausti, kad reikia vartoti padidinamas stiklas kad atsky-

žydėjo visame savo puošnume. 525 metais pirm Kr. šalį užkaravo persai, o 332 metais ją užėmė Aleksandras Didysis ir jos valdymą pavedė savo generolui Ptolomejui, kuris, Aleksandru mirus, pasiskelbė šalies karaliu. Jam ir jo giminei valdant šalis paskutinį sykių sužibą ir galingumu, ir žinojim, ir puošnumo atžvilgiais. Ptolomejus dinastija pasibaigė su karalieji Kleopatra, kurios valdymo laiku šalį užkaravo romiečių.

Religinės idejos.

Egyptiečiai, kaip ir kitos tautos, tuoše laikuose turėjo daugybę dievų. Veik kiekvienas kalmas turėjo savo ypatinę patroną. Tik šalį susilieję į vieną centralizuotą karalystę atsirado keletas ižymesnių dievų, kurie tankiausiai buvo sostinės vietinių dievų. Be to šalies dievų, kurie visur turėjo but garbinami, kiekviena aplinkinė pasilaičiai savo vietinius dievus. Jie taipgi tikėjo, kad jų dievai gyvuotu gvyvunes; taip va Memphis miestas tikėjo, kad dievas gyvena tam tikrame jautyje. Kada tas jautis numirdavo, tai, jų manymu, dievas pareidavo į tokios pat išvaizdos kita jauna veršuką. Kitose vietose garbinio tokiu jau atžvilgiu ožius, dar kitur kates, šunis, krokodilus ir kt. Vienok vėlesniame laike įvyju pažvalgos į dievę priėjo prie monoteizmo (viendievybės). Vienam užraše apie dievą skaitome: "Jis yra vienintelis ir tikras dievas; jis yra gyvena nuo pradžios ir jis yra gyvė; jis yra sutvertotas danguas ir žemės ir visko, kas ant jos randasi." Jie taipgi išvystė tam tikras dorinio gyvenimo taisykles, kurios skambia labai pačiomis i Mozés Dye Priskymus. Atrodo, kad Mozė, kuris kaip mokytas žmogus žinojo tuos egyptiečių prisakymus, kada panorėjo juos ištvirtinti žyduose, tai bijodamas, kad jie neatmestu, jeigu jis pašaks jų tikra šaltini, jis paškelbė kad gavę juos nuo Jezuose, žydų dievo.

(Bus daugiau)

G E R E. Naujienų skaičiotyros ir skaitytojų prasėmė pirkinių reikalai eiti į tas sankrovės, kurios skelbiasi Naujienose.

Štai kaip dabar stovi Naujienų kontestantai

Kas laimės didelį Columbia sedaną vertės \$1700?

Kas laimės Chevrolet sedaną vertės \$920?

Kas laimės Fordą vertės \$428.73?

MRS. AGNES SEDLAUSKA,	618,900
3355 So. Morgan St., Chicago, Ill.	
FRANK SOVA,	568,300
4014 So. Rockwell St., Chicago, Ill.	
MRS. MILIE PAVLAUSKI,	530,250
3619 Deodor St., Indiana Harbor, Ind.	
LEON SHWEGZDA,	384,000
4917 W. 14 St., Cicero, Ill.	
TONY WILLIS,	315,000
856 W. 122nd St., Chicago, Ill.	
MISS L. NARMONTA,	300,100
3223 Parnell Ave., Chicago, Ill.	
ANTON GUDAVICIUS,	249,700
P. O. Box 358, Benton, Ill.	
ANTHONY SHARKIS,	232,300
942 W. 34th St., Chicago, Ill.	
ANTON PAKSYS,	219,000
220 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.	
KAZIMER YUCIUS,	216,600
1579 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.	
CAZIMER RAZAS,	211,400
4438 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.	
L. BUTKEWICZ,	160,500
2502 W. 69th St., Chicago, Ill.	
KAZIMER STALMOKAS,	136,000
1417 S. 50th Ave., Cicero, Ill.	
ŠTASYS GIRSTAUTAS,	131,000
8324 Navy Ave., Detroit, Mich.	
PETER KAUNETIS,	119,000
1530 So. 49th Ave., Cicero, Ill.	
WM. SHIMKUS,	65,100
3817 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.	
JOSEPH SPRING,	59,700
6059 So. Kildare St., Chicago, Ill.	
MISS ANNA PORITZ,	52,200
1900 Racine Ave., Racine, Wis.	
J. JAKSAVICZ,	47,100
1509 Harvey Ave., Oak Park, Ill.	
JOHN YURKSAITIS,	47,000
Box 163, Harrison City, Pa.	
A. KALNER,	47,000
10929 So. State St., Chicago, Ill.	
WM. RIPALAS,	47,000
Unionville, Mich.	
JOHN JASULEVICIA,	42,600
Box 58, Valier, Pa.	
KANSTANTAS BULKA,	40,000
Milladore, Wis.	
KAZIMER POCIUS,	40,000
12053 So. Halsted St., Chicago, Ill.	
A. MUKEVICH,	40,000
3240 Emerald Ave., Chicago, Ill.	
MISS JOSE DAMBRAUSKAITE,	37,500
1817 String St., Chicago, Ill.	
JAMES ATWILL,	5,000
1012 Geneva St., Racine, Wis.	
MIKE BUDAS,	50,500
7018 Eggleston Ave., Chicago, Ill.	
JONAS BREHANSKAS,	5,000
2227 — 24th St., Detroit, Mich.	
ALEX BRAŽULIS,	5,000
4353 So. Campbell Ave., Chicago, Ill.	
KAZ. BRAZEVIC,	59,000
921 So. Sheridan Rd., Kenosha, Wis.	
MISS ROSE EIDUKAITA,	5,000
1134 W. 18th St., Chicago, Ill.	
JOE GRECIAS,	5,000
4511 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.	
PETER JANUŠKA,	5,000
3429 So. Union Ave., Chicago, Ill.	
SIMON JUODSNUKIS,	5,600
Freemontsforth, Ill.	
A. LUNGEVICZ,	5,000
1737 N. Robey St., Chicago, Ill.	
ALEX ODEN,	5,000
708 W. 12th Pl., Chicago, Ill.	
MISS MARY PHILIPS,	5,600
2213 W. 22nd St., Chicago, Ill.	
FRANK RINKS,	5,000
4601 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill.	
PAUL P. SHVELNIS,	5,000
1443 N. Paulina St., Chicago, Ill.	
ALICE SILANIS,	5,000
470 W. 26th St., Chicago, Ill.	
C. STEVENS,	5,000
3449 Lowe Ave., Chicago, Ill.	
ALEX THURSTON,	5,000
1267 Washington Blvd., Chicago, Ill.	
TED TEKORUS,	5,000
1545 E. Mason St., Springfield, Ill.	
A. A. VASILIAUSKAS,	5,000
4445 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.	
J. T. VITKUS,	5,000
1286 Norwood Road, Cleveland, Ohio.	
JOSEPH VARNAGIS,	5,000
4051 Arcehr Ave., Chicago, Ill.	
TEDDY VAZNONIS,	5,000
833 W. 33rd Pl., Chicago, Ill.	
JOE WITKAUSKAS,	5,000
1420 So. Union Ave., Chicago, Ill.	
MRS. M. WOTKEWICH,	5,000
1313 So. Halsted St., Chicago, Ill.	
PETER YANKEVICZ,	5,000
3429 So. Union Ave., Chicago, Ill.	

Ar esi tame bury prie išlaimėjimo brangių dovanų, paaukuotų išlaimėjimui per Naujienas?

Dabar dar yra laikas dirbtis! "Pirmojo pirijodo" dar liko trys savaitės, bet per tą laiką galima daug nuveikti. Prenumeratos skaitosi balsai.

Šitame dideliam Naujienų dovanų konteste nėra nieko neaprasto, nieko nesuprantamo, nieko slepiama.

Cia yra darbas, geras, naudingas darbas už padidinimą Naujienų cirkuliacijos, už pasiskimą platesnės minios žmonių, kurie skaitydami Naujienas sau mokslo žinius ir naudą iš jų semtų.

Naujienų darbuotojams — kontestantams yra atdara visi keliai. Jie gali eiti į žmones ir raginti juos užsirašyt Naujienas ir užrašyt savo giminėms gyvenantiems Lietuvoje ar kitose pasaulyje kraštuoje. Jie gali prasūtys savo draugų, savo pažastamų ir giminė, kad kiekvi-

CHAS. H. BERRIGAN
Kontesto Vedėjas.

nas padėtų jam gaut kuo daugiausia skaitytojų, kad kiekvienas, kitaip sakant balsuotų už jį, kai tik pasitaiko progy gaut vieną kitą skaitytoją. Atminkit, jog viena metinė prenumerata reiškia 12,000 balsų!

Darbas šitame konteste nereiškia pasiaukavimą. Cia yra pa-skirta vienioliukų brangių dovanų, pradant naują, gražų Columbia Sedan, vertė \$1700, baigiant \$5 auksu. Visiems čia yra lygi proga laimėti pirmutinę dovaną vertės \$1700, arba paskutinę vertės \$5.

Kai-kurių kandidatų jau turīgerą pradžią, kiti turi menkesnę pradžią, bet lyg šiol dar nė vienas nėra laimėtoju ir niekas negali pasakyti, kuris iš jų bus.

Iki užbaigos kontesto dar yra šešios pilnos savaitės ir per tą laiką, kandidatų pasirodymas gali pakilti keliolika kartų.

Nereikia nusiminti.

Gal but, kad nevisi kandidatai turėjo vienodai progy vykinti sriūs vžmynymą ir vienodai laiko ir išgalės, bet nėra reikalo nusiminti. Kontestas darbar yra pačiam įsiuibavime ir, gali but, kad tas, kuris dabar yra pasiliukęs, už savaitės laiko bus pirmuoju. Darbas, sugabumas, energija ir plati pažintis čia, reiškia labai daug ir kožnas privalo naudoti tai, labiausiai išgal.

Čia nebūs pralaimėtoju. Skirtumas bus tik didume ir mažume dovanos. Jūs galite laimėti \$1700 vertės dovaną, arba \$920 vertės, arba \$428 vertės, arba \$183 vertės, arba \$150 vertės, arba pagalios mažiausias laimėjimas 20% pavidale komišino.

Štai keletas musų gyvesniųjų kandidatų, kurie bando išlaimėti didžiajų dovanų, Columbia Sedan, vertės \$1700.

Jūs galite vienam ar kitam iš jų pagelbėti paduodami už juos savo balsus.

P-IA MILĖ PAULASKIENĖ
3619 Deodor St.,
Indiana Harbor, Ind.

MRS. AGNES SEDLAUSKA,
3355 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.

MISS ANNA PORITZ,
1900 Racine Ave.,
Racine, Wis.

MISS. L. P. NARMONTA
3223 So. Parnell Ave.,
Chicago, Ill.

ŠTASYS GIRSTAUTAS,
8324 Navy Ave.,
Detroit, Mich.

LEO SHWEGZDA,
4917 W. 14th St.,
Cicero, Ill.

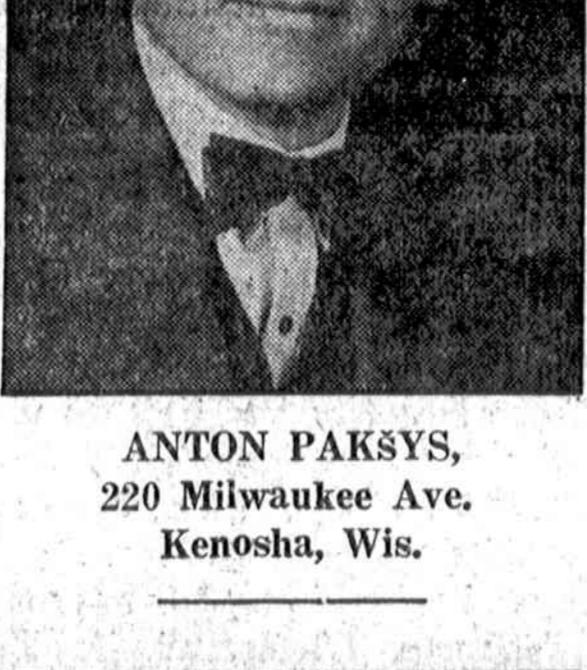

ANTONAY SHARKIS
942 W. 34th St.

KAZIMER RAZAS,
4438 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Jis pasirodė labai darbustus ir gabus ir siame konteste lošia labai svarbią roľę.

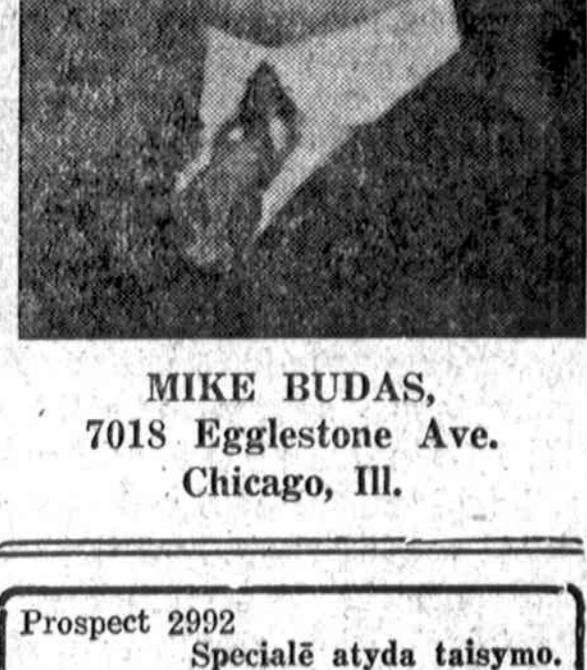
ANTON PAKSYS,
220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

JOSEPH SPRING,
6059 So. Kildare St.,
Chicago, Ill.

TONY WILLIS,
856 West 122nd St.,
West Pullman, Ill.

MIKE BUDAS,
7018 Eggleston Ave.,
Chicago, Ill.

Prospect 2992
Specialė atyda taisymo.

ITALO-AMERICAN
ACCORDION MFG. CO.

Petrovilli & Piatanesi Bros., Sav.
Vienatinė dibrėtuvė S. V. bille
styliaukė ar sistematos armone
ku, pianinu ir chromatiku.
Žinomai muzikantai vartoja
musu instrumentus. 5 metai ga
rantijos. Už 10c. Katalogas.
3137 W. 51 St.,
Netoli Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Musų geriausis palaidujimas yra
ne doleriu reikalavimas, bet
gera pagelbė.

MR. CHAS. HELLER SAKO:
GERBIAMAS DAKTARE:
Aš atėjau pas jus gydyti rug
piudio 2, 1923, aš kentėjau nuo
Sciatica dešinėjų kojų, del kurios
negalėjau dirbti. Aš negalėjau
vaikščioti iš priežasties skaudėj
mu. Visi mano skausmai buvo
bandes, nieko nepagelbėjo, kol
jus nepaėmė mane gydyti. Tuo
pačiu laiku aš kentėjau nuo senos
ligos, aš turėjau Varicicele. Aš
dabar esu sveikas ir aš galu pa
skyrtingus. Aš dabar naujas vy
ras. Visi mano skausmai dingos.
Aš tiek turinės energijos, kiek tu
rėjau 20 metų tam atgal. Aš
atsiskriebus visus ligonus pas mane. Aš
jums visiens pasakysiu tiksli tie
sa. Su pagarbą, jusi,

CHARLES HELLER,
1324 W. Monroe St.,
Sept. 25, 1923

Mes gydomė pasekminges vias
chroniskas, nervų, kraujų, odos,
šlapumo ir privačias ligas.
Teisingas gydymas užtikrinamas

Dr. Wm. Gribow

17 N. State St., Room 1714.
Phone Dearborn 4514.
Valandos nuo 9 iki 5. Valandos nuo 6
iki 9. Nedelėmis iš ūtenėlių nuo 9
iki 1. Phone Brunswick 5991.

Egzaminavimas Dykai.

For Beautiful Eyes

Make the Use of
Murine Daily Habit.
This Refreshing Eye
Lotion soon makes
Eyes Clear, Radiant,
Beautiful! Harmless,
Enjoyable.
Sold by all Druggists. Write for Booklet.
How to Make
the Eyes
Beautiful.

MURINE.
For Your EYES
MURINE CO., 9 East Ohio Street, Chicago

Garsinkite Naujienose

CHICAGOS ŽINIOS

Smulkios Žinios

Apslankymas svetimam mieginiui gal gyvasti kainuos.

Gustave Sprangler, Albay Park nuosavuose pardavinėtojus, guli ligoninėje pašautas keliomis kulkomis. Jis yra arti mirties. Policiai gi jieško Max Herman iš jo paočio, kurie neva yra išvažiavę į New Yorko valstiją.

Sprangleris spėja, kad Hermano pasamdyti mušėkios ji pašovė. O dalykai buvę taip.

Sprangleris paskolinėja Hermanams \$4,100. Karta Hermanienė telefonavusi, kad jis ateiti ir atsiimtų pinigus. Jis nėjės pas ją ir ji įsivedusi ji į savo miegriūmį neva čekį paduoti. Jems ten besant, išskęs vyras ir pareikalavęs paaškinanti ką Sprangleris veikia svetimam miegriūmui ir atėmės nuo paskolos notas, bet čekio nedavė.

Sprangleris tuojuo užvedės byla, kad atgavus tas notas ar pinigus ir tą pačią dieną likęs nežinomu mušėkui skaudžiai sumuštas. Po to Hermanas pradėjęs nuolatos grumoti, jei bylos nepanaikintas. Užvakar gi Sprangleriu grįstant iš teatro, du žmonės sustabdė jį automobiliu ir paleido kelis šuvius, sunkaiai Sprangleri sužeisdami. Tarp tų mušėkų Hermano nebuvo, bet Sprangleris vistiek spėja, kad tai jis bus juos pasamdeš jį nušauti.

Betgi pasakojama, kad Sprangleris ir pirmiai su Hermaniene labai "draugiškai" sugyvenavo ir važinėjosi su ja skersai ežerą ir po kitus miestus.

Miesto taryba už alų ir vyną.

Pereitai antradienį miesto taryba išreiškė savo pritarimą pakėtimui Volstead prohibicijos istatymui taip, kad butų leista išdirbinėti iš pardavinėti alų ir lengvą vyną. Tiki 7 aldermanai balsovo prieš tai.

Rezoliucija sako, kad delei prohibicijos miestas praudo kasmet po \$8,000 ir per tuos 4 metus praudės \$32,000, kuriuos butų surinkęs už salinų laisnus. Delei to prisiejo veik padvigubinti taksus.

Rezoliucija bus pasiusta kongresu nariams.

Abudu tokie.

Ponia Murphy pareikalavo persirkį nuo savo turtingo vyrų James H. Murphy, kitaip žinomo kaip "Rolls Royce" Murphy. Esą jos vyras neiškimas, jam niekas daugiau nerupi kaip mergos ir jas jis maino kaičias. Jis yu turis tuzinais ir nuolatos trankiski su jomis po kabaretus ir gituokliau.

Dabar jos divorso byla yra nagrinėjama prieš teisėjų Sabbath. Ji pati liudijo prieš savo vyrą, bet perklausinėjant pasirodė, kad jis ne be griekų, kad ir jis pasimeiludavo tali su vienu, tai su kitu. Ji pati apie tai prisipažino.

Liudijo ir jy buvęs šoferis Footh. Esą dirbęs jiems kiek galėjęs, bet negalėjęs išlaikyti, nes jam miegoti neduodavę. Kas vakara kuris tik pirmiau pasigriebdavo automobiliu, tai ir dumdavo į kabaretus, ir ten uždavo iki ryto. Automobiliu buvo ir veidrodis, taip kad jis galėdavo matyti ką veikia sėdintieji. Murphy turėjės į tris dešimt merginų, o ir Murphienė neatsilikdavusi, bet ji turėjusi tik du vaikinus ir tik su jais važindavusi. Bet nuo bučių automobilių net ir šoferiui darydavosi neramu. Be to Murphienė nėt iš vienu, tai su kitu vaikiniu išvažiuodavusi ir į kitus miestus ir jis juos turėdavo nuvežti ir parvežti. Tas jo samdy-

toju naktinis baladojimasis su merginomis ar vaikiniais taip jam pakirėjo, kad jis turėjo mesti darbą.

Sumažina automobilių greitumą.

Policijos viršininkas Collins išskė sumažinti automobilių važinėjimo greitumą ir policijai dabo, kad nebutu peržengimai nauji patvarkimai.

Naujuoju patvarkymu, labiau susigrudišiuse distriktose bus galima važinėti tik 15 m. greitumui, mažiau susigrudišiuse — 15 m., o vidurumi — 10 m. Bulvaruose taip pat negalima bus greitai važinėti.

Už nepildymą tų patvarkimų automobilistai busiai areštuojami.

Iš Socialistų Partijos

Cook Kauntės Socialistų Partijos konvencija.

Ateinančiais metais prasidės didi politinė kampanija. Tai kampanijai tinkamai pasiruošti Cook Kauntės Socialistų Partijos Pildomasis Komitetas nutarė šaukti Cook kauntės socialistų konvenciją. Konvencija vyks sausio mėnesio 6 dieną.

Kur bus laikomi posėdžiai, bus pranešta vėliau. Valstijos Soc. Partijos Delegatų Komiteto mitingas.

Ateinančio sausio mėnesio pradžioje vyks Illinois Valstijos Soc. Partijos Delegatų Komiteto susirinkimas pasitarini del nominavimo kandidatų į valstijos kongresą ir senatą.

Sportas

Jau lietuvių visuomenė žinopie p. Karoli Požela. Ji jau spėjo pamatyti 2,000 žmonių. Kad davus progą ir kitiams — kitų Chicagos kolonių bei jos apylankėse pamatyti ta "maža geležinė" žmogų, tai butų gerai kad kolonijos bei miestelai praneštu savo pageidavimą "Naujienoms" Sporto Skyriui.

K. Poželos ristinybė buvo jau West Pullman, jau sukurinti del ristinybės įvykstančių pirmadienį Strumilos svet. O bejobje prie jų prasidės ir So. Chicago.

Ateinančių pirmadienį p. K. Požela mėgins Chas Petersen (švedą).

K. Požela serga. Buvo spėjiamo ir manoma, kad bus plaučių uždegimas bei pleurisy, nes gana blogai jis atrodo ir jautėsi ristynės su lenku, bet nuvykęs pas Dr. Al. Davidson, kuris atydžiai išsegznamavo, rado tilis bronchitą.

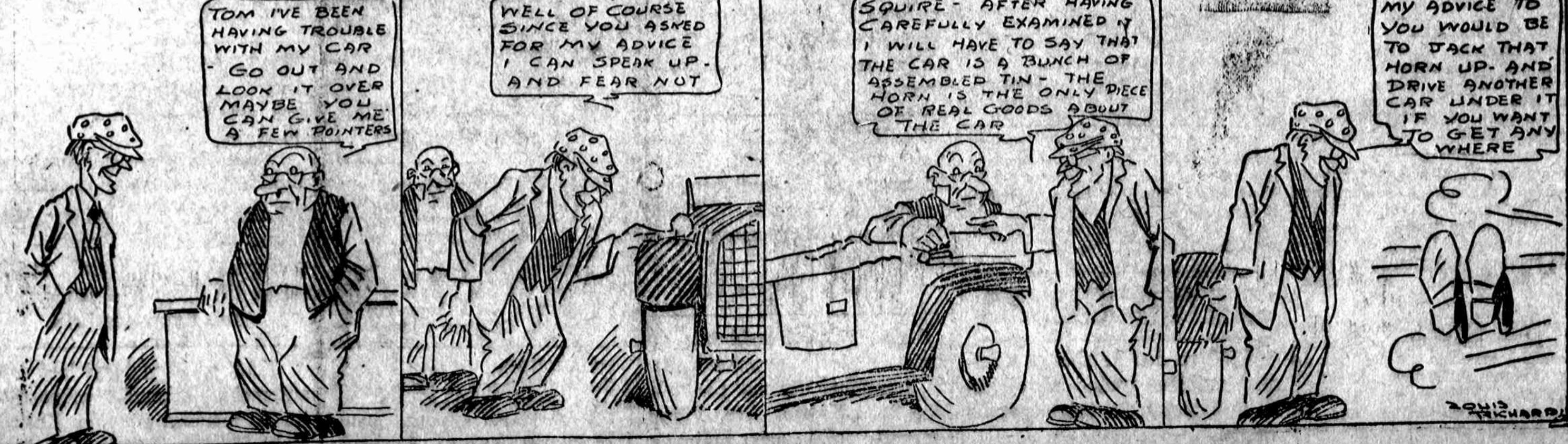
Daktaras ir pats Požela tvirtina, kad Požela bus geras patiesti šveda.

Žinomas atletas ir ristykas Petras Žilinskas — Michalov, kuris ritosi tarpe amerikonus jau devyni metai šaukia Požela kovon.

P. Petras Žilinskas yra instruktorius sporto Missouri universiteto.

QUIRE EDGE GATE

— Tom Picks on the Buzz Wagon

NAUJIENOS, Chicago, III.

tomorrow

